KONYA PERAKENDE SEKTÖRÜ 2016'DA 2015'TEN DAHA KÖTÜ PERFORMANS SERGİLEDİ:

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Aralık 2016'da geçen aya göre azaldı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu, önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri hem Aralık 2015'e göre hem de Kasım 2016'ya göre azalış gösterdi. Konya perakende sektörü, Aralık 2016'da Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

KOPE'nin 2015 yılı ortalaması 1,8 puan iken, 2016 yılı ortalaması -1,7 puan oldu. Böylelikle Konya'da perakende güveni, 2016 yılında 2015 yılına göre daha kötü performans göstermiş oldu. KOPE değerine 2012-2016 yılları için çeyrekler itibariyle bakıldığında, endeksin 2016 yılı son çeyreğinde 2014'ün ikinci çeyreğinden bu yana en düşük değerini aldığı görüldü.

Şekil-1. KOPE* (Çeyreklik Dönemler; 2012 – 2016)

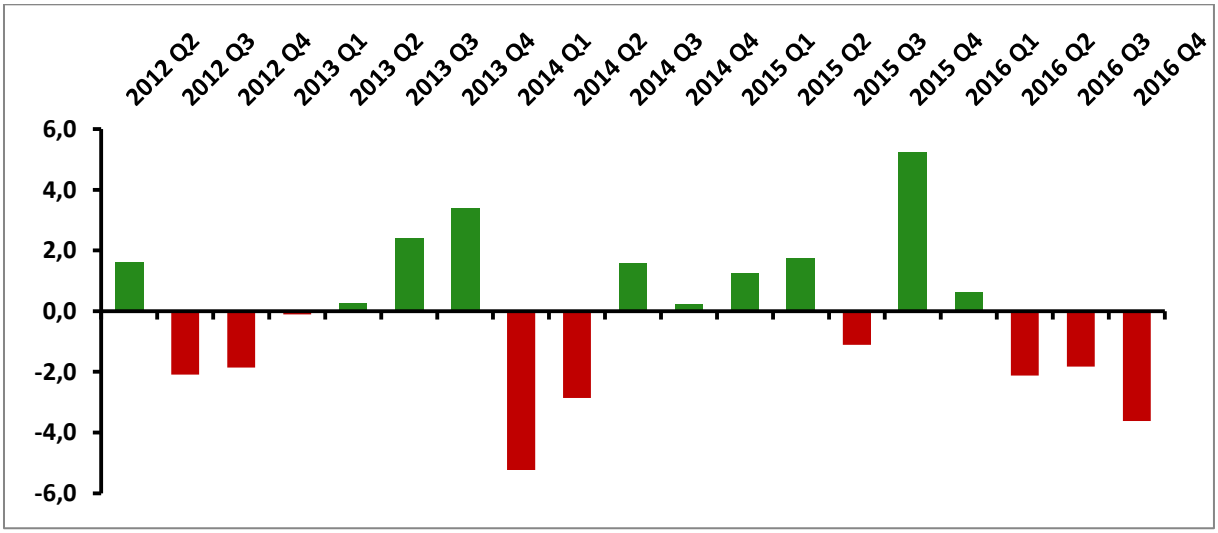

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Konya'da perakendecilerin önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin 2015 yılı ortalaması 20,3 puan iken 2016 yılı ortalaması 12,6 puan değerini aldı. Böylelikle perakende sektörü için 2016 yılı, 2015 yılına göre beklentilerin daha düşük olduğu bir yıl oldu. Geçen yıla göre işlerin durumuna bakıldığında 2015 yılı ortalaması -19,0 puan iken, 2016 yılı ortalamasının -33,0 puan olduğu görüldü. Konya'da 2016 yılının iş hacmi 2015 yılından daha kötü performans gösterdi.

Konya'da perakende güveni azaldı:

Aralık 2016'da TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -17,1 puan değerini alırken, KOPE -5,7 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 11,8 puan, TEPE 19,2 puan azaldı. KOPE geçen aya göre 2,1 puan azalırken, TEPE 0,5 puan arttı. Konya perakendesi, Türkiye genelinden daha iyi performans gösterirken; AB-28'den kötü performans gösterdi. KOPE değerinin azalmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-2. KOPE ile TEPE Karşılaştırması* (Aralık 2015 – Aralık 2016)

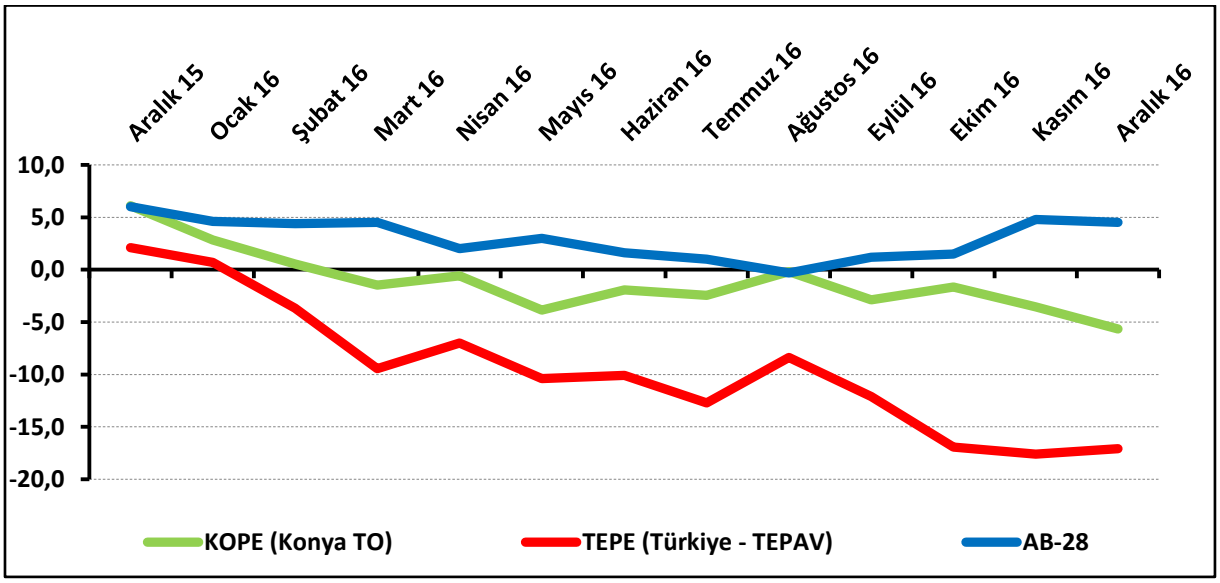

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-1,3	-7,8	-6,7	-7,5	-3,1	2,0	5,3	-0,6	0,0	-1,3	1,3	0,7
2015	2,0	2,3	-0,5	1,1	3,1	1,0	1,8	-1,2	-3,9	-0,9	10,5	6,1
2016	2,8	0,5	-1,5	-0,6	-3,8	-1,9	-2,4	-0,2	-2,9	-1,7	-3,6	-5,7

KOPE, 2016'da 2015'e göre daha kötü performans sergiledi:

KOPE değerleri aylar itibariyle incelendiğinde, endeks değerlerinin 2016 yılı Ocak, Ağustos ve Eylül aylarında 2015 yılının aynı dönemine göre daha yüksek olduğu görüldü. KOPE'nin 2015 yılı ortalaması 1,8 puan iken, 2016 yılı ortalaması -1,7 puan oldu. Konya perakende güveni 2016 yılında 2015 yılına göre daha kötü performans gösterdi.

Şekil-3. KOPE* (Ocak – Aralık; 2015 – 2016)

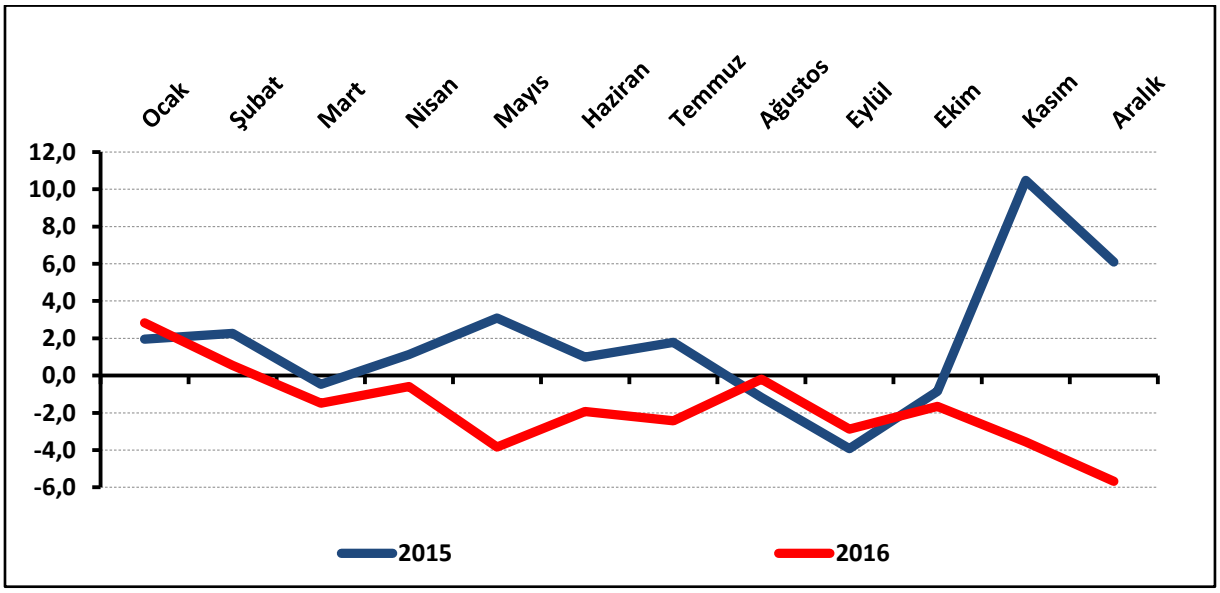

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri geçen aya ve geçen yıla göre azaldı:

Aralık 2016'da Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 25,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 29 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 45,3 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Aralık 2015'e göre 14,3 puan, Kasım 2016'ya göre 4,5 puan azaldı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Aralık 2016'da Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-4. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Aralık 2015 – Aralık 2016)

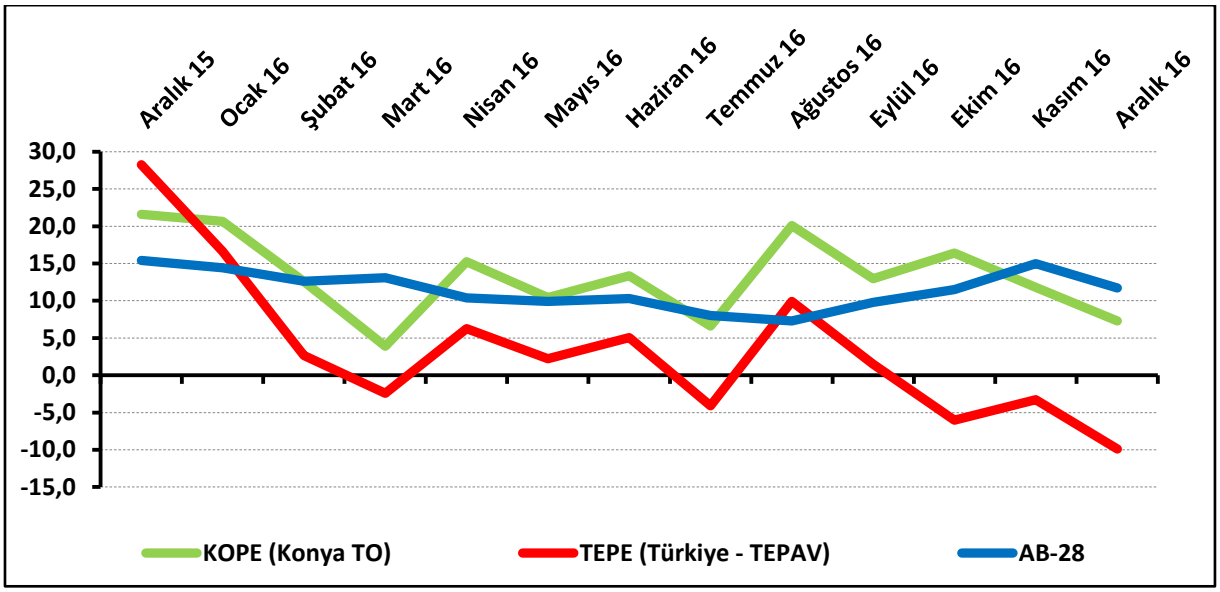

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	4,1	-10,8	-12,2	-6,4	3,1	20,0	17,9	6,2	14,0	9,5	14,1	16,9
2015	26,4	13,6	17,5	17,2	23,4	15,0	21,2	14,5	13,6	16,8	43,1	21,6
2016	20,7	12,6	3,9	15,2	10,4	13,4	6,6	20,1	13,0	16,4	11,8	7,3

2016 yılında Konya'da perakendecinin satış beklentisi 2015 yılına göre azaldı:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerine 2016 ve 2015 yılları itibari ile bakıldığında, beklentinin sadece 2016 yılı ağustos ayında 2015'in aynı ayına göre daha yüksek değer aldığı görüldü. Diğer aylarda ise 2016 yılı değerleri 2015 yılı değerlerinin altında yer aldı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin 2015 yılı ortalaması 20,3 puan iken, 2016 yılı ortalaması 12,6 puan değerini aldı. Böylelikle Konya'da perakende sektörü için 2016 yılı, 2015 yılına göre beklentilerin daha düşük olduğu bir yıl oldu.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi değerleri çeyreklik dönemlerde incelendiğinde, dört çeyreklik dönemde de 2016 yılı değerlerinin 2015 yılı değerinin altında yer aldığı görüldü.

Şekil-5. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Ocak – Aralık; 2015 – 2016)

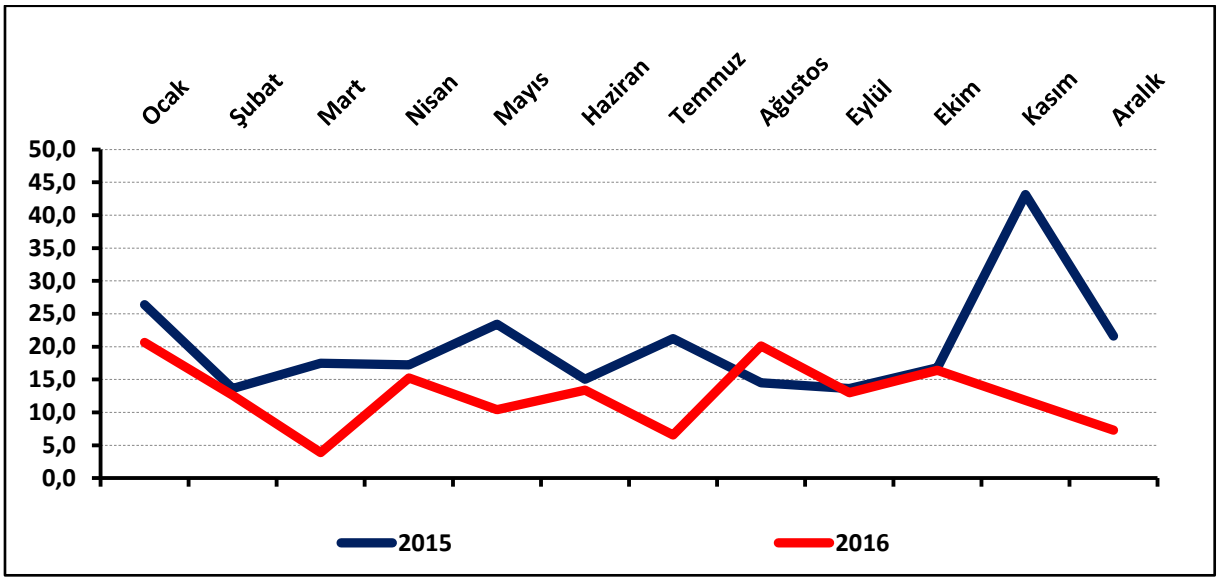

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı:

Aralık 2016'da işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 8,8 puan azalarak -45,4 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 19,3 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Aralık 2016'da yüzde 9 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 53 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 38'i ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Aralık ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

Şekil-6. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Aralık 2015 – Aralık 2016)

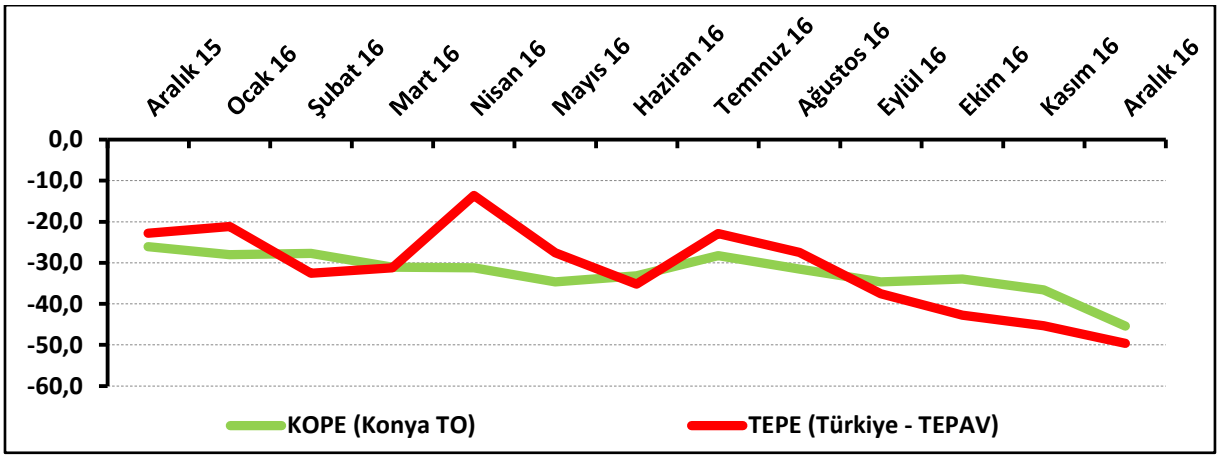

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-23,7	-28,2	-20,8	-26,4	-25,7	-30,2	-31,1	-27,1	-25,6	-31,0	-30,4	-32,2
2015	-12,2	-14,1	-18,6	-13,9	-12,4	-12,7	-15,3	-23,5	-24,7	-26,1	-28,7	-26,1
2016	-28,0	-27,7	-31,1	-31,2	-34,7	-33,2	-28,3	-31,5	-34,6	-33,9	-36,6	-45,4

Konya'da 2016 yılında perakendecilerin iş hacimleri 2015 yılına göre azaldı:

İşlerin geçen yıla göre durumuna 2016 ve 2015 yılları itibariyle bakıldığında, 2016 yılının tüm aylarının 2015'ten düşük değer aldığı görüldü. Geçen yıla göre işlerin durumunun 2015 yılı ortalaması -19,0 puan iken, 2016 yılı ortalaması -33,0 puan oldu. Konya'da 2016 yılının iş hacmi 2015 yılından daha kötü performans gösterdi.

Çeyreklik dönemler bazında geçen yıla göre işlerin durumu incelendiğinde, dört çeyreklik dönemde de 2016 yılı değerleri 2015 yılı değerlerinin altında yer aldı.

Şekil-7. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Ocak – Aralık; 2015 – 2016)

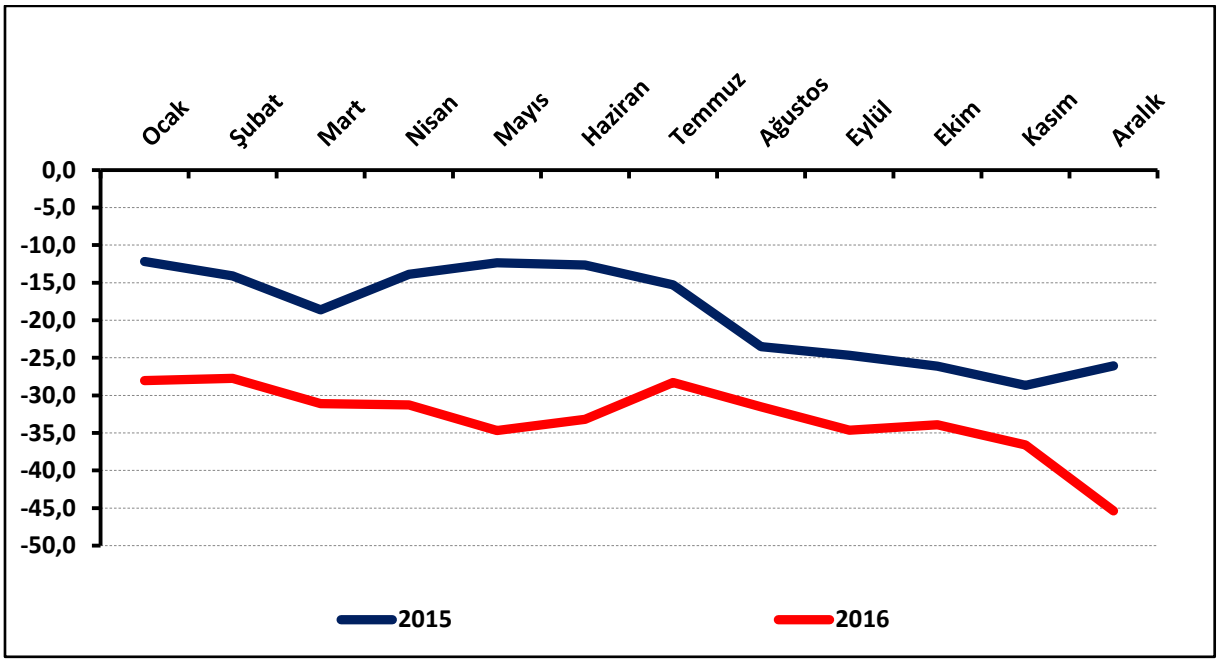

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Perakendede en kötü performansı "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörü gösterdi:

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörler düşüş gösterdi. "Diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "BYS mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "motorlu taşıtlar" ve "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörleri ise ortalamanın altında değer aldı. En fazla azalış gözlenen sektör "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörü oldu.

Şekil-8. Alt sektör bazında KOPE'nin Aralık 2016'da bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

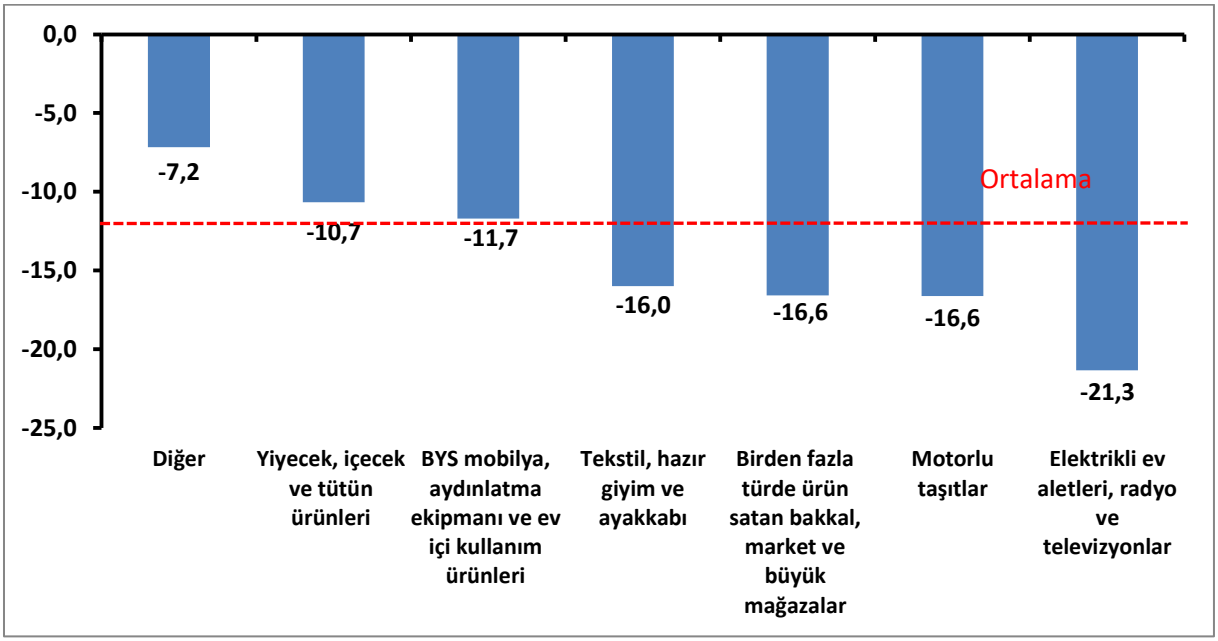

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Perakendecilerin işlerin gelişimi geçen yıla kıyasla azaldı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Aralık 2016'da "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" göstergelerinde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri", "geçen yıla göre işlerin durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Aralık 2015'e hem de Kasım 2016'ya göre azalırken; "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentileri" göstergesi arttı.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 12/2015	KOPE (Konya) 11/2016	KOPE (Konya) 12/2016	Bir önceki aya göre değişim 12/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 12/2016	TEPE (Türkiye) 12/2016
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-15,4	-29,0	**-34,0**	-5,0	-18,6	**-58,4**
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? [1]	12,1	6,6	**9,7**	3,1	-2,4	**17,1**
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	7,9	-0,1	**-2,0**	-1,9	-9,9	**-24,1**
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	21,6	11,8	**7,3**	-4,5	-14,3	**-9,9**
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,7	5,0	**1,3**	-3,7	-2,4	**-4,4**
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	30,4	36,5	**40,6**	4,1	10,2	**30,3**
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-26,1	-36,6	**-45,4**	-8,8	-19,3	**-49,6**
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	8,2	2,4	**-3,6**	-6,0	-11,8	**1,1**

[1] Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.
Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Perakende güveninde Türkiye, AB-28'in gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın aralık ayında da geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Malta ve Finlandiya takip etti. Türkiye, İsveç ve İngiltere ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi'nde perakende güveni geçen yıla göre artarken, AB-28'de azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine göre daha kötü performans sergiledi.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları*(Aralık 2015'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Aralık 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Aralık 2016
Yunanistan	15,1	9,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	10,1	8,5
Malta	9,5	9,7
Finlandiya	8,6	-3,9
Slovenya	7,9	20,1
Bulgaristan	5,4	15,8
Fransa	4,7	-3,4
Avusturya	1,5	0,1
Polonya	1,5	2,9
Letonya	1,0	4,5
Estonya	0,7	13,8
Çek Cumhuriyeti	0,3	19,7
Euro Bölgesi-19	0,3	3,2
Belçika	0,3	-5,3
Slovakya	-0,1	14,7
Almanya	-0,4	1,3
Danimarka	-0,6	9,0
Portekiz	-0,7	1,4
Hollanda	-1,2	9,1
Hırvatistan	-1,3	10,7
Macaristan	-1,5	7,7
AB-28	-1,5	4,5
İtalya	-4,0	7,8
İspanya	-4,3	12,7
Romanya	-4,3	1,9
Litvanya	-7,0	8,1
İngiltere	-7,7	6,7
İsveç	-14,8	14,2
Türkiye	-19,2	-17,1

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*